

Til
Kommunal- og regionaldepartementet
postmottak@krd.dep.no

31 august, 2013

Deres ref: 13/1751-1

Vår ref: 6.4/130830

31.08.2013

Høringssvar - forslag til endring av Husbankens startlånsordning.

Unge funksjonshemmede ønsker med dette å komme med våre synspunkter på høringssvaret.

Generelle kommentarer til høringsnotatet

Dagens regelverk og praksis for tildeling av Startlån har flere utfordringer. Unge funksjonshemmede har lenge etterlyst en tydeligere forskrift for Startlån, og er glad for at departementet nå tar initiativ til å tydeliggjøre regelverket.

Hovedmål med en ny forskrift bør være å sikre at Startlånsordningen i større grad treffer dem med varig lav inntekt, og bidra til mer enhetlig praktisering av regelverket mellom kommunene.

Blant utfordringene med dagens forskrift er rapporter fra kommunene om økt pågang for Startlån for folk med normalt god økonomi, men manglende egenkapital. Videre har Kommunal- og regionaldepartementets egen kartlegging avdekket at kommunenes praksis for tildeling varierer mye, både når det gjelder målgruppe, inntektskrav og lånevilkår.

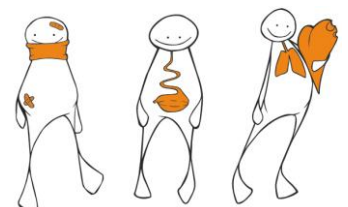
Unge funksjonshemmede mener Startlånet skal være et tilbud for de som har langvarige problemer med å finansiere kjøp av bolig, og slik gi personer med lav inntekt mulighet til å eie egen bolig. Unge som har uføretrygd eller mottar arbeidsavklaringspenger bør være naturlige målgrupper for en målrettet Startlånsordning. Unge funksjonshemmede ser det som svært positivt at det nå åpnes for en nedbetalingstid på 50 år for enkelte låntakere.

§ 1 Formål

Unge funksjonshemmede støtter at ordningen rettes mot personer som har langvarige boligfinansieringsproblemer, men har merket seg at unge nå ikke er nevnt som en særskilt målgruppe for Startlån. Dette er uheldig, da det er flere argumenter for å prioritere unge søkere spesielt innen gruppen økonomisk vanskeligstilte.

Mange unge er i en etableringsfase, der trygge og stabile boforhold er særlig viktige. Ved å sikre at unge som tydelig vil ha problemer med å finansiere egen bolig og vil ha varig lavinntekt mulighet til å eie egen bolig gjennom Startlån sikrer en både lenger tid til nedbetaling av lån, der eksempelvis 50 års nedbetalingstid er en realistisk og god løsning, og en sikrer unge stabile og trygge boforhold uten veien rundt langvarige boligproblemer. Med høringsnotatets forslag om å kun prioritere økonomisk vanskeligstilte vil unge fort kunne bli prioritert lavt på grunn av manglende historikk med økonomiske vansker og ustabile boforhold. Målet med startlån bør også være forebyggende, og slik hindre ustabile bosituasjoner for unge.

Unge funksjonshemmede foreslår derfor at det presiseres at unge er en prioritert gruppe under §3 i ny forskrift. Se forslag under neste hovedpunkt i høringssvaret.

§ 3. Hvem kan få lån

Unge funksjonshemmede støtter forslaget i punkt a) i høringsutkastet, men mener den kan gjøres enda strengere. Dette vil kunne bidra til å motvirke at personer med normal økonomi og mulighet til å få lån i private banker får lån fordi de mangler egenkapital.

Unge funksjonshemmede foreslår derfor at målgruppen bør være vanskeligstilte som har fått avslag på privat lån i minst to banker, og at man ikke har en inntekt som gjør at man kunne spart opp tilstrekkelig egenkapital i løpet av to år.

Når det gjelder punkt b) mener Unge funksjonshemmede at lånesøkere som lever av inntekt fra arbeidsavklaringspenger (AAP) også må kunne tildeles startlån. En del som mottar AAP vil ha langvarige problemer med finansiering av eid bolig, men vi vet at en del kommuner ikke gir Startlån til søkere dersom de mottar denne ytelsen da det er en midlertidig ytelse. Da intensjonen med AAP er at den skal føre til enten inntektsgivende arbeid eller uføretrygd er det urimelig om mottakere av ytelsen skal utestenges fra mulighet til å få startlån. Erfaringene fra tidligere ytelser som nå er samlet i betegnelsen AAP er at en del, tross intensjon om tidsbegrensning i stønaden, likevel lever på slike ytelser i mange år. Tidsbegrensningen i AAP har allerede skapt debatt, da det er uklart om NAV har kapasitet til å fatte endelig vedtak for alle mottakere som nå er inne i sitt siste år med denne stønaden.

Unge funksjonshemmede anbefaler at det tydeliggjøres at punkt b) om langvarige problemer med å finansiere egen bolig ikke utelukker mottakere av AAP fra ordningen. Da AAP gir en rimelig forutsigbarhet bør det åpnes for at også denne ytelsen kan gi grunnlag for Startlån. Dersom den økonomiske situasjonen til lånetakeren skulle endres betydelig, bør det heller gi grunnlag for en reforhandling av lånekontrakten.

I tredje avsnitt under §3 anbefaler Unge funksjonshemmede at det gjøres følgende endring:

Startlån skal tildeles etter en behovsprøving. Kommunen kan blant annet velge å legge vekt på at søker er ung, at hustanden har en utrygg eller uegnet bosituasjon (...)

§ 6. Rente og avdragsvilkår

Unge funksjonshemmede støtter vilkårene for en særlig løpetid på startlånet på inntil 50 år som foreslås i punkt a-d. En utvidet løpetid vil være viktig for å sikre en større gruppe økonomisk vanskeligstilte mulighet til å betjene et lån og slik kunne eie egen bolig. Unge funksjonshemmede støtter at slike vilkår gis til personer på varig pensjonsytelse, og mener mottakere av Ung ufør eller unge som er varig uføretrygdet vil være en naturlig målgruppe for en slik ordning. Vilårene i punkt d sikrer at dette er husstander med så lav inntekt at det ikke er aktuelt med et lån på 30 år.

Vennlig hilsen

Simen Brændhaugen
Nestleder
Unge funksjonshemmede

Solveig Tesdal
Assisterende generalsekretær
Unge funksjonshemmede

